

7. Měnové podmínky

<p>Bankovní rada opět zvýšila měnověpolitické sazby.</p>	<p>V 1. čtvrtletí 2018 pokračovalo zvyšování měnověpolitických sazeb. Sazba na dvoutýdenních repo operacích (2T repo) byla v únoru zvýšena z 0,50 % na 0,75 % a lombardní sazba z 1,00 % na 1,50 %. Diskontní sazba zůstala na hodnotě 0,05 % (již od listopadu 2012). Kurz koruny vůči euru v 1. čtvrtletí spíše stagnoval, držel se však pod hodnotou 25,50 CZK/EUR¹. Čtvrtletní průměr činil 25,40 CZK/EUR a mezičtvrtletně kurz posílil o 1,0 %, v porovnání se stejným obdobím minulého roku byl silnější o 6,0 %. Kurz koruny vůči dolaru výrazně posiloval během celého minulého roku. Průměrná hodnota v 1. čtvrtletí 2018 činila 20,67 CZK/USD. Mezičtvrtletně kurz posílil o 5,1 %, meziročně o 18,6 %.</p>
<p>Peněžní zásoba rostla pomaleji než loni. Je patrné oživení zájmu o vklady s dohodnutou splatností.</p>	<p>Peněžní zásoba v 1. čtvrtletí 2018 rostla, ve srovnání s minulým rokem však tempo značně polevilo. Průměrný meziroční růst celkové zásoby peněz (měřeno agregátem M3) v 1. čtvrtletí činil 8,0 %. Celkové množství peněz v ekonomice na konci března dosáhlo 4 350,0 mld. korun (hranice 4 bilionů korun byla překročena v březnu 2017). Mírnějším tempem než loni roste množství oběživa a běžných vkladů, které tvoří hlavní část peněz v ekonomice. Po letech poklesu však v 1. čtvrtletí výrazně meziročně narostl objem vkladů s dohodnutou splatností do 2 let (průměrné meziroční tempo 11,2 %).</p>
<p>Mezibankovní sazby v Česku rostly. Výnosy na dluhopisech rovněž stoupaly.</p>	<p>Růst tržních úrokových sazeb v 1. čtvrtletí roku pokračoval. Tříměsíční sazba PRIBOR se zvýšila z 0,75 % v prosinci 2017 na 0,90 % v březnu. Výše této úrokové sazby se posouvá v souladu s měnověpolitickými sazbami, které vyhláší ČNB. Naproti tomu Evropská centrální banka pokračovala v uvolněné monetární politice a měnověpolitické sazby ponechala na záporné úrovni. Sazba EURIBOR 3M se tak držela v okolí hodnoty -0,33 %. Pomalu rostly i výnosy na státních dluhopisech. Ke konci března dosahoval průměrný výnos na dluhopisech se splatností do 2 let 0,62 %, na splatnosti do 5 let 1,09 % a u splatnosti 10 let 1,81 %.</p>
<p>Situace na běžných účtech se zatím příliš neměnila, úrokové sazby na nich byly na technické nule.</p>	<p>Úroveň úroků na běžných účtech se nezměnila a pro domácnosti i nefinanční podniky zůstaly úroky na technicky nulové úrovni. Posuny vzhůru byly však patrné u vkladů s dohodnutou splatností. U domácností se průměrné úročení zvýšilo z prosincových 0,66 % na 0,78 % v březnu, nefinanční podniky se z technické nuly v minulém roce dostaly na 0,43 % v březnu. Tato dynamika byla v souladu s vývojem výše jednotlivých druhů vkladů nefinančních podniků. Zatímco nárůst prostředků na jednodenních vkladech v 1. čtvrtletí zpomalil (především ve srovnání s počátkem roku 2017), vkladů s dohodnutou splatností výrazně přibývalo. Domácnosti využívaly k uložení svých prostředků jednodenní vklady, ke vkladům s dohodnutou splatností i výpovědní lhůtou se podle zveřejněných údajů zatím nevrátily.</p>
<p>Rostly sazby hypotečních úvěrů. Úvěrů na bydlení přibývalo, ale pomaleji než loni.</p>	<p>Úrokové sazby u úvěrů na spotřebu domácností v minulém roce poprvé klesly pod 10% hranici a snižování pokračovalo i v 1. čtvrtletí 2018. Průměrná hodnota v březnu dosáhla 8,49 %, což odpovídá meziročnímu snížení o 0,93 p. b. Poněkud odlišný vývoj probíhal u sazeb u úvěrů na bydlení. Ty od konce roku 2016 postupně rostly. Celková průměrná hodnota úročení úvěrů na bydlení dosáhla v březnu 2,57 % a meziročně se zvýšila o 0,29 p. b. Výrazně narostly sazby u nejobvyklejších fixací – od 1 roku do 5 let včetně a mezi 5 a 10 lety. Celkově se objem poskytnutých úvěrů během 1. čtvrtletí zvýšil o 20,9 mld. korun. To je o 0,4 mld. více než ve stejném období minulého roku, které bylo rekordním. Příznivý vývoj ekonomiky stimuluje výdaje domácností měl pozitivní vliv na růst objemu poskytnutých</p>

¹ Kurzy devizového trhu vyhlášené ČNB v pracovních dnech. Není-li uvedeno jinak, jsou veškeré údaje převzaty z databáze ARAD České národní banky.

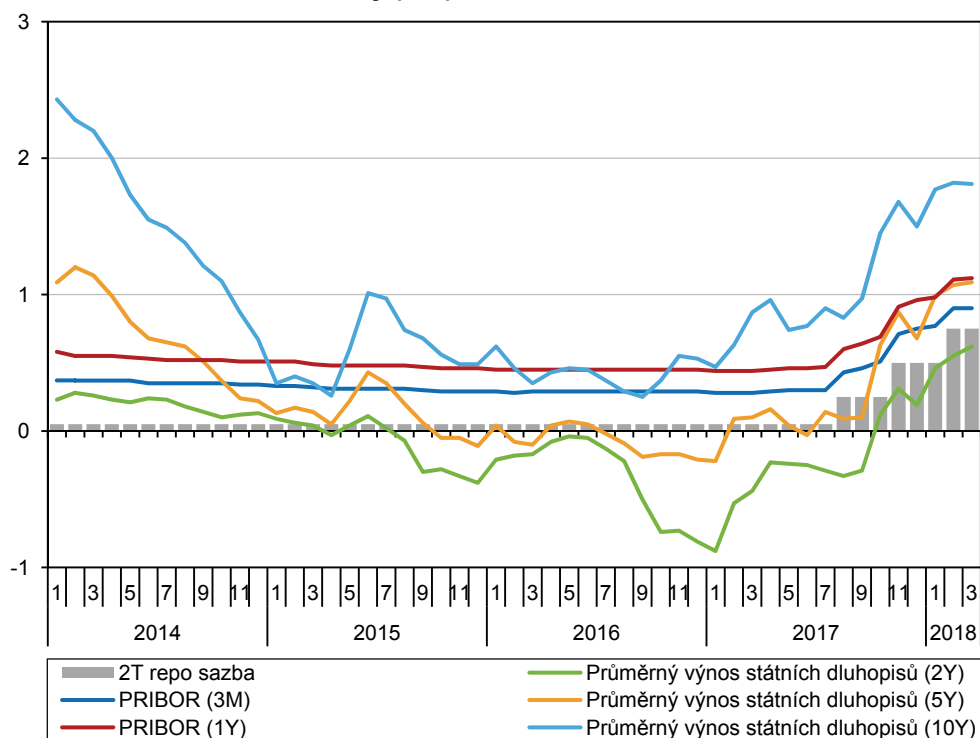
spotřebních úvěrů (nárůst o 3,5 mld. korun). Objem úvěrů na bydlení se během 1. čtvrtletí zvýšil o 19,0 mld. korun, což je o 1,6 mld. méně než minulý rok (stále však jde o mimořádnou hodnotu, začátek roku bývá obvykle mnohem slabší). Jistý útlum v oblasti hypoték však lze pozorovat na vývoji počtu nových úvěrových smluv. V minulém roce jich bylo o 16,7 tis. méně než v roce 2016 a pokles pokračoval. V 1. čtvrtletí 2018 bylo uzavřeno 45,9 tis. nových smluv (o 3,1 tis. méně než ve stejném období minulého roku).

Nefinanční podniky si půjčují drahé než před rokem.

Objem poskytnutých úvěrů odráží příznivý vývoj v jednotlivých odvětvích.

Úrokové sazby na úvěrech nefinančním podnikům se vesměs pohybovaly ve směru zvyšujících se mezibankovních sazeb. Počátek růstu lze vysledovat ve 3. čtvrtletí 2017, letošní rok prozatím potvrdil nový trend. Nejvýrazněji (o 0,31 p. b.) se zvýšilo úročení úvěrů do 7,5 mil. korun, v březnu dosáhlo 3,63 % (meziroční zvýšení o 0,42 p. b.). Úvěry mezi 7,5 mil. a 30 mil. byly v březnu úročeny průměrně 2,49 %, což znamená zvýšení od prosince o 0,08 p. b. (meziročně o 0,56 p. b.). U úvěrů nad 30 mil. korun byly sazby nejnižší (2,22 % v březnu) a růstový trend byl u nich méně výrazný (mezi březnem 2017 a 2018 došlo ke zvýšení o 0,49 p. b., ale od loňského října sazby stagnovaly). Celkově objem úvěrů poskytnutých podnikům v 1. čtvrtletí meziročně rostl průměrným tempem 4,2 %. Z pohledu jednotlivých odvětví solidně rostl objem úvěrů pro zpracovatelský průmysl (4,4 %), patrné bylo oživení ve stavebnictví (průměrný růst v 1. čtvrtletí 6,5 %, v roce 2017 0,3 %). Po poklesech z minulých let se obnovil zájem o úvěrové financování ve velkoobchodě a maloobchodě v opravách a údržbě motorových vozidel (4,9 %). Pokračující konjunktura byla patrná z výrazného růstu úvěrů v dopravě a skladování (18,8 %) i ubytování, stravování a pohostinství (23,0 %). Oproti minulému roku výrazně zpomalilo tempo růstu objemu úvěrů v peněžnictví a pojišťovnictví akceleračně očekávaným ukončením intervencí (8,5 %, v roce 2017 24,3 %). O 2,8 % poklesl objem úvěrů činnostem v oblasti nemovitostí (rovněž ovlivněno srovnáním s „divokým“ počátkem minulého roku) a prakticky mizejí úvěry pro těžbu a dobývání (-49,7 %). Klesal objem úvěrů pro informační a komunikační činnosti (-9,5 %) i výrobu a rozvod elektřiny, plynu, tepla a vzduchu (-3,9 %).

Graf č. 17 Tržní úrokové sazby (v %)

Zdroj: ČNB